

Grada Fact File

Uspomene jednoga predsjednika

O desetoj obljetnici osnivanja HIDK¹

Berislav Majhut

Priča o Hrvatskoj udruzi istraživača dječje književnosti (HIDK) može biti ispričana s mnogo točaka gledišta. Na idućih nekoliko stranica izložio sam svoju verziju koja može biti samo subjektivna pa stoga nužno nešto pre naglašuje, a drugo nenamjerno prešućuje. Ona je toliko subjektivna da ju niti ja, već pri drugom pokušaju pripovijedanja, ne bih bio u stanju ispričati na isti način. Gledajući iz moje perspektive, sve je započelo ovako...

U jesen 2007. profesor Vinko Brešić ponudio mi je da, unutar kritičkoga izdanja *Sabranih djela Ivane Brlić-Mažuranić*, priredim svezak koji se odnosio na njezine romane *Čudnovate zgode šegrt Hlapića* i *Jašu Dalmatina*. Prihvatio sam ponudu profesora Brešića jer sam se nadao kako će to biti prilika da si pojasnim ona proturječja u interpretacijama tih sjajnih dječjih romana koja su me naročito smetala.

Ako me sjećanje ne vara, tek negdje u veljači ili ožujku 2008. mogao sam se ozbiljnije posvetiti toj zadaći. Bez obzira na to što je rad na kritičkom izdanju *Čudnovatih zgoda šegrt Hlapića* bio naporan, ali i zanimljiv, pogotovo pri usporedbi ranih izdanja romana (a u čem mi je ogromnu pomoć pružila Sanja Lovrić²), ni rad na kritičkom izdanju *Jaše Dalmatina* nije bio manje zahtjevan niti manje izazovan.

Hrvatsku udruhu istraživača dječje književnosti utemeljili smo 2010. Naša udruga je na neki način također posljedica rada na kritičkom izdanju, to jest na drugom svesku *Sabranih djela Ivane Brlić-Mažuranić: Romani*. Naime, baveći se drugim romanom Ivane Brlić-Mažuranić, romanom za mladež *Jaša Dalmatin*, postali smo svjesni kako zapravo taj roman, nije, kako je kritika često držala, prvi hrvatski dječji povijesni roman, već je, naprotiv, vrlo kasni stupanj razvoja teme odnosa muslimana i Hrvata u dječjoj književnosti koja je prisutna barem od *Štitonoše*, 1844. Ljudevita Vukotinićeva.³ Budući da je IRSC (International Research Society for Children's Literature – Međunarodna istraživačka udruga za dječju književnost) 2009. imao skupštinu i kongres u Frankfurtu, u kolovozu smo Sanja Lovrić i ja izložili temu s naslovom „Presentations of the Relations between Croatian and Islamic Cultures in Croatian Children's Literature until 1945“.⁴

¹ Memories of a President: On the Occasion of the 10th Anniversary of CARCL (Croatian Association of Researchers in Children's Literature)

² Sanja Lovrić bila je u to vrijeme znanstvena novakinja na projektu Hrvatska bibliografija dječjih knjiga do 1945. (2007. – 2013.).

³ Časopis *Libri & Liberi* posvetio je 2018. u broju 7 (1): 111–166 rubriku *Baština* upravo tomu Vukotinićevu djelu.

⁴ Rad je izložen na 19. bijenalnemu IRSC kongresu održanom u Frankfurtu 8. – 12. kolovoza 2009. Kongresu je nazočilo sedam znanstvenika iz Hrvatske koji su poslije postali članovi HIDK: Marina Gabelica, Marijana Hameršak, Silvija Hanžić, Sanja Lovrić, Berislav Majhut, Ivana Milković i Diana Zalar.

Hrvatski sudionici u stanci 19. Kongresa IRSCl 2009 u Frankfurtu, u opuštenom razgovoru. S lijeva na desno:
Croatian participants of the 19th Congress of the IRSCl in 2009 in Frankfurt/Main, in a relaxed mood. From left to right:

Marina Gabelica, Silvija Hanžić, Diana Zalar, Berislav Majhut, Ivana Milković

U Frankfurtu je jednom prilikom cijelu našu hrvatsku skupinu pozvao domaćin, profesor Hans-Heino Ewers,⁵ i predložio nam osnivanje nacionalne udruge istraživača dječje književnosti. On nam je dao nekoliko važnih savjeta među kojima je osnovni bio da, kad se jednom uputimo u osnivanje udruge, ne dopustimo ikakva skretanja s cilja: okupljanja baš samo znanstvenika koji se bave istraživanjem dječje književnosti. Svi drugi koji se bave dječjom književnošću s jednako legitimnim ciljevima, naravno, slobodni su sami oformiti udruge koje bi služile tim svrhama. Vrativši se u Hrvatsku razmišljali smo o potrebi takve udruge. I što smo duže razmišljali to nam se njezino osnivanje činilo smislenijim i neophodnijim. Nakon brojnih konzultacija, razgovora i dogovora postalo je jasno da je naša znanstvena zajednica sazrela za neki oblik institucionalnoga okupljanja, prije svega zato jer se iznjedrila kritična masa zainteresiranih znanstvenika. Dapače, nama se učinilo da će joj tek takva forma omogućiti djelovanje na posve novoj razini kao i ostvarenje većih planova. Nakon dugih priprema, 7. svibnja 2010. u Petrinji održana je osnivačka skupština Udruge.

⁵ U to je vrijeme profesor Hans-Heino Ewers bio ravnatelj Instituta za istraživanje dječje književnosti Sveučilišta Johanna Wolfganga Goethea u Frankfurtu na Majni (Institut für Jugendbuchforschung der Johann Wolfgang Goethe-Universität) i potpredsjednik IRSCl-a.

Sudionici osnivačke skupštine Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti ispred zgrade Učiteljskoga fakulteta u Petrinji, 7. svibnja 2010. S lijeva na desno:

Participants of the founding assembly of the Croatian Association of Researchers in Children's Literature in front of the Faculty of Teacher Education in Petrinja on 7 May 2010. From left to right:

Marija Turk Sakač, Kristina Silaj, Jelena Marić, Vesna Radošević, Adriana Car-Mihec, Ester Vidović, Sanja Špehar, Smiljana Narančić Kovač, Dubravka Težak, Sanja Polak, Jadranka Ušnik, Veljko Krulčić, Štefka Batinić, Maja Verdonik, Karol Visinko, Zdenka Derđ, Berislav Majhut, Andijana Kos-Lajtman, Sanja Lovrić, Marijana Hameršak, Marina Gabelica, Ivana Rukavina, Kristina Giacometti, Sanja Franković, Boris Kukić, Marinko Lazzarich

Tijek priprema nije bio bez poteškoća. Baš kao što nas je upozorio profesor Ewers, na vijest o namjeri utemeljenja HIDK javili su se pojedinci koji su u ime otvorenosti i inkluzivnosti željeli svakako proširiti djelovanje Udruge na brojne druge ciljeve koji na ovaj ili onaj način dotiču dječju književnost. Bilo bi posve nemoguće suprotstaviti se svim tim pritiscima da nije bilo ljudi kojima je od samoga početka bilo kristalno jasno što se želi postići osnivanjem udruge istraživača dječje književnosti. Nije se tu radilo o sukobu s jedne strane otvorenosti i inkluzivnosti, a s druge cehovske uskosti, već jednostavno o činjenici da se okupljanjem istraživača dječje književnosti željelo baviti problemima – istraživača dječje književnosti, tj. znanstvenika koji se takvim istraživanjima bave i razvijaju upravo to područje istraživanja.

Iako je daleko najveći broj članova dolazio iz akademske zajednice, od samoga početka bilo nam je jasno da udrugu moramo formirati kao posve samostalno tijelo: i administrativno i financijski, i da nikako ne smijemo podleći sirenskomu zovu institucionalne sigurnosti koju nam je možda mogao pružiti Učiteljski fakultet, bilo onaj u Zagrebu ili koji drugi. Pomisao da bi naše odluke morale katkada ići na odobravanje nekomu fakultetskomu vijeću jednostavno nije bila dovoljno stimulirajuća. S druge strane, svaka je pomoć dobrodošla sve dok se zbog nje ne bismo morali odreći ma i djelića samostalnosti. I uistinu, podružnica zagrebačkoga Učiteljskoga fakulteta

Petrinja, kojoj je tada na čelu bio profesor Ivan Prskalo, pružila nam je prostorije i toplu atmosferu gostoprimstva. Stoga smo utemeljiteljsku skupštinu i održali u Petrinji, toga prekrasnoga sedmoga dana mjeseca svibnja 2010.

Na utemeljiteljskoj skupštini za predsjednika udruge izabran je Berislav Majhut, za dopredsjednicu Smiljana Narančić Kovač, a za tajnicu je izabrana Sanja Lovrić. Za članove Upravnoga odbora izabrane su Dubravka Težak, Smiljana Narančić Kovač, Diana Zalar i Karol Visinko te za članove Nadzornoga odbora Dubravka Zima, Marijana Hameršak i Maja Verdonik.

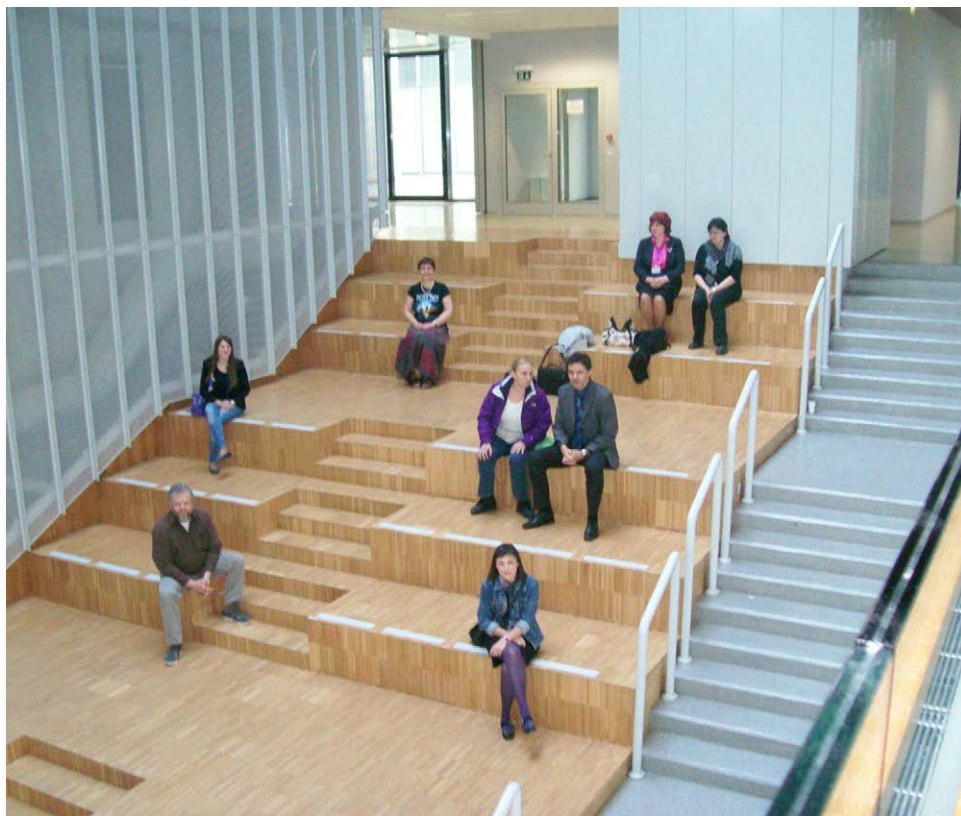
Odmah poslije skupštine pristupilo se rješavanju vizualnoga identiteta HIDK. Logotip je ponudila Antonija Balić Šimrak, a uz tek manje izmjene zadržao se sve do danas.

Logotip Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti. Lijevo je prvi logotip koji je osmislila Antonija Balić Šimrak 2010., a desno redizajn Ivana Antunovića iz 2015. The logo of the Croatian Association of Researchers in Children's Literature created by Antonija Balić Šimrak (2010), slightly redesigned by Ivan Antunović in 2015

U ljeto 2010. do nas je došlo pismo o proslavi sto pedesete obljetnice Carrollove *Alice* 2015. Smjesta nam se nametnulo pitanje: a što je s našom hrvatskom *Alicom*? Što je sa *Šegrtom Hlapićem* koji će 2013. proslaviti stogodišnjicu prvoga objavljivanja? Sretna je okolnost da je tada već postojala novoformljena Udruga u okviru koje se uspješno uobličila početna ideja.

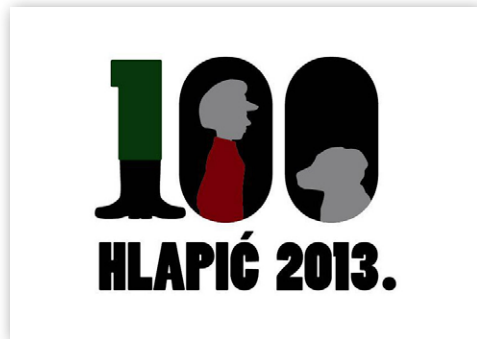
U zimu, na sam Badnjak 2010., u nekom kafiću na uglu Savske i Vukovarske (dakle, nakon godišnje konferencije *ECNSI* (Europski centar za napredna i sustavna istraživanja) i Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, u razgovorima proširenoga Upravnoga odbora HIDK iskristaliziralo se nekoliko pravaca budućega djelovanja Udruge. Jedan od smjerova bila je i manifestacija kojom se 2013. trebala obilježiti stogodišnjica prvoga objavljivanja romana *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*. Tada se to činilo toliko daleko da smo bili spremni na stvaranje najzanosnijih planova i prihvaćanja najzahtjevnijih obveza.

Dio sudionika Druge godišnje skupštine HIDK, 20. svibnja 2012. u Rijeci, u zgradi
Učiteljskoga fakulteta. S lijeva na desno:
Some participants of the 2nd annual CACLE assembly which took place on 20 May 2012 in
Rijeka, at the Faculty of Teacher Education. From left to right:

Berislav Majhut, Corinna Jerkin, Maja Verdonik, Diana Zalar, Sanja Lovrić, Marinko
Lazzarich, Ester Vidović, Smiljana Narančić Kovač

S pripremama za manifestaciju *Hlapić 2013.* krenuli smo, za hrvatske prilike, neobično rano već 2011. potičući čelništva raznih kulturnih ustanova da se uključe u proslavu. Dobar dio Druge godišnje skupštine HIDK održane u Rijeci u svibnju 2012. godine bio je posvećen pripremama za proslavu, a koordinacije aktivnosti u Rijeci i okolici prihvatila se Corinna Jerkin. Jedna od važnijih prigoda koje sam dobio za predstavljanje naših namjera bilo je predavanje u okviru 15. seminara *Arhivi, knjižnice, muzeji* Hrvatskoga muzejskoga društva, koje sam održao 23. studenoga 2011. u Poreču.

Dvije inačice logotipa manifestacije *Hlapić 2013.*, rješenje Ivana Antunovića
Two versions of the logo of the celebration *Hlapić 2013* created by Ivan Antunović

Profesor Hans-Heino Ewers izlaže pozvano predavanje „Children’s Literature in Europe at the Start of the 20th Century and the Intellectual Place of Ivana Brlić-Mažuranić’s Children’s Story *Čudnovate zgrade šegrta Hlapića*“ na svečanom otvorenju Konferencije „Od čudnovatog do čudesnog“ u atriju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu 17. travnja 2013.

Professor Hans-Heino Ewers delivers his keynote lecture “Children’s Literature in Europe at the Start of the 20th Century and the Intellectual Place of Ivana Brlić-Mažuranić’s Children’s Story *Čudnovate zgrade šegrta Hlapića*” at the grand opening of the international conference “From the Strange to the Wondrous: 100 Years of *The Strange Adventures of Hlapić the Apprentice*” in the Atrium of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb on 17 April 2013

Na sudjelovanje u seminaru pozvala me Davorka Pšenica iz Nacionalne i sveučilišne knjižnice (Zagreb). No, glavni posao poticanja i koordiniranja na desetke aktivnosti koje će se širom Hrvatske događati u manifestaciji *Hlapić 2013.* preuzet će Ivana Faletar, tajnica organizacijskoga odbora manifestacije, koja je vodila i posebno spretno koordinirala sve aktivnosti.⁶

Od samoga početka smatrali smo kako središnje mjesto u cjelogodišnjoj obljetnici mora imati međunarodna znanstvena konferencija posvećena *Hlapiću* u travnju 2013.,⁷ na sam rođendan Ivane Brlić-Mažuranić. Na skupštini HIDK 2011., iako sam smatrao da bi konferencija trebala biti u Zagrebu, Jasna Ažman tražila je da konferencija bude u Slavonskom Brodu. Kroz iduću godinu postalo je jasno da ćemo postupiti prema Jasninu prijedlogu. No, da bi se i Zagreb, kao vrlo važan grad za život i djelovanje Ivane Brlić-Mažuranić, uključio u zbivanja, konferencija je Svečanom akademijom otvorena upravo u Zagrebu. Održana je pod pokroviteljstvom Predsjednika Republike Hrvatske u atriju Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Svečanost je bila i uvod u samu Konferenciju. Posebno su se oko organizacije toga međunarodnoga znanstvenoga skupa potrudili Smiljana Narančić Kovač, Sanja Lovrić, Tihomir Engler i Krunoslav Mikulan dok je golemi dio posla u Slavonskom Brodu obavila Jasna Ažman.

Na Svečanosti su skup plenarnim izlaganjima otvorili akademik Dubravko Jelčić i profesor Hans-Heino Ewers. Na kraju je izveden kraći recital o obiteljskim i društvenim prilikama Ivane Brlić-Mažuranić u 1912. godini, godini nastanka *Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*. Recital su izveli studenti 4. godine glume na Akademiji dramskih umjetnosti pod umjetničkim vodstvom svojega profesora Borisa Svrtana. Toga je dana, navečer, u Kazalištu Trešnja u sklopu konferencije održana i kazališna predstava *Čudnovate zgode šegrta Hlapića*, redatelja Renea Medveška.

⁶ Detaljno izvješće o čitavoj manifestaciji možete pronaći u prikazu Ivane Faletar: Manifestacija *Hlapić 2013.* objavljenom 2013. godine u *Libri & Liberi* 2 (2): 399–404.

⁷ Konferenciju je organizirala Hrvatska udruga istraživača dječje književnosti, a suorganizatori su bili Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Grad Slavonski Brod, Matica hrvatska – Ogranak Slavonski Brod, Društvo hrvatskih književnika te Agencija za odgoj i obrazovanje.

U prvom planu Ivana Faletar sjedi pokraj Ivana Antunovića na svečanom otvorenju Međunarodne znanstvene konferencije „Od čudnovatog do čudesnog“ u atriju Palače Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti 17. travnja 2013.

In the foreground, Ivana Faletar sitting next to Ivan Antunović at the grand opening of the international conference “From the Strange to the Wondrous” in the Atrium of the Croatian Academy of Sciences and Arts in Zagreb on 17 April 2013

Idućega su se dana sudionici preselili u Slavonski Brod gdje se u dva dana (18. i 19. travnja 2013.) održao nastavak Međunarodne znanstvene konferencije „Od čudnovatog do čudesnog: 100 godina *Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića*“. U Slavonskom Brodu bila su dva plenarna izlagača: Vinko Brešić govorio je o povijesti kritičkoga izdanja *Sabranih djela Ivane Brlić-Mažuranić* u izlaganju „Od teksta do konteksta: kritičko čitanje djela Ivane Brlić-Mažuranić“, a Bettina Kümmerling-Meibauer o novoj ideji djetinjstva na početku dvadesetoga stoljeća i njezinoj vezi s modernističkim umjetničkim pokretima u izlaganju „Childhood and Modernist Art“.

Profesor Vinko Brešić izlaže pozvano predavanje „Od teksta do konteksta: kritičko čitanje djela Ivane Brlić-Mažuranić“ u Slavonskom Brodu 18. travnja 2013.

Professor Vinko Brešić delivers his keynote lecture “From Text to Context: A Critical Reading of Works by Ivana Brlić-Mažuranić” in Slavonski Brod on 18 April 2013

Autorica pozvanoga predavanja „Childhood and Modernist Art“, profesorica Bettina Kümmerling-Meibauer, u opuštenom društvu Tihomira Englera i Sanje Lovrić u Slavonskom Brodu 20. travnja 2013.

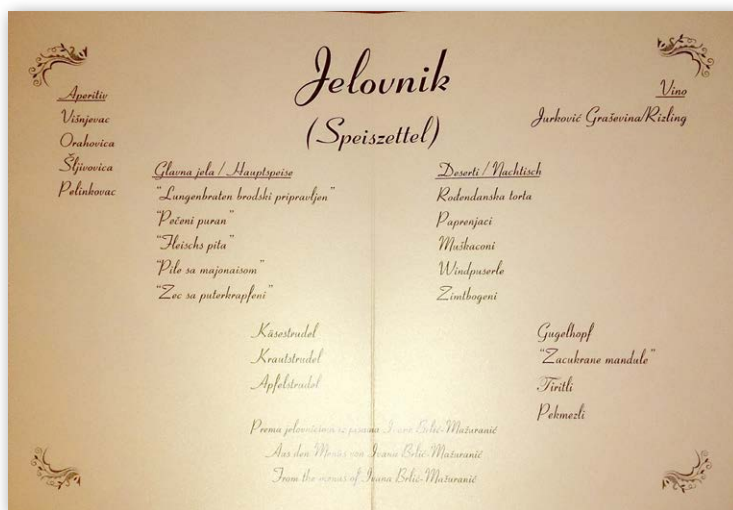
Professor Bettina Kümmerling-Meibauer, the author of the keynote “Childhood and Modernist Art”, in a cheerful mood, accompanied by Tihomir Engler and Sanja Lovrić in Slavonski Brod on 20 April 2013

Atmosfera konferencije bila je topla i prisna kao da je sam Hlapić imao udjela u njezinu odvijanju. Organizacija popratnih događaja, od sjajne konferencijske večere u Kazamatu brodske Tvrđave pa preko izleta u Brodsko vinogorje i Brlićevac, bila je majstorski izvedena u aranžmanu Jasne Ažman koja nas je nadahnuto vodila kroz svijet Ivane Brlić-Mažuranić.

Prije svečane večere u Kazamatu: Corinna Jerkin, Vladimira Rezo, Jasna Ažman, Sanja Lovrić, Ivana Brlić-Mažuranić (otjelovila ju je Irena Krumes Šimunović) i Ana Batinić

A gathering before the conference banquet at the Kazamat (casemate) of the Fortress of Brod from the 18th century. From left to right: Corinna Jerkin, Vladimira Rezo, Jasna Ažman, Sanja Lovrić, Ivana Brlić-Mažuranić (impersonated by Irena Krumes Šimunović) and Ana Batinić

Svaki detalj boravka konferencije u Slavonskom Brodu pažljivo je osmislila Jasna Ažman pa kako onda ne bi i tako važnu stvar kao što je jelovnik svečane večere za sudionike Konferencije. Jelovnik je načinjen prema jelovnicima iz pisama Ivane Brlić-Mažuranić. Every single detail of the events connected with the conference in Slavonski Brod was carefully prepared by Jasna Ažman, including the menu of the conference banquet. The dishes on this menu come from the menus found in letters by Ivana Brlić-Mažuranić.

Sudionici konferencije o *Hlapiću* u Brlićevcu, 20. travnja 2020.
Participants of the *Hlapić* conference in Brlićevac on 20 April 2020

Plakate, logotipe i općenito vizualni identitet manifestacije i konferencije, koji se poslije zadržao i u Zborniku, napravio je Ivan Antunović. S njim je od ranije surađivala Marina Gabelica, a od *Hlapića*, postao je i stalni suradnik HIDK jer nas je oduševljavao svojom jednostavnošću, uživljenošću i originalnošću.⁸

U listopadu je održana i rođendanska proslava *Šegrta Hlapića* (naime, Ivana Brlić-Mažuranić dovršila je rukopis 13. listopada 1912.) u kazalištu Trešnja koje nam je otvorilo svoja vrata prije svega zaslugom bivše petrinjske studentice Kristijane Ferderbar. Predstavljene su aktivnosti i dodijeljena priznanja sudionicima manifestacije *Hlapić 2013.*

Pozivnica na proslavu Hlapićeva rođendana, dizajn Ivan Antunović
 Invitation to the celebration of Hlapić's "birthday", designed by Ivan Antunović

To je ujedno bila i prilika za promociju prvoga izdanja *Šegrta Hlapića* priređenoga prema kritičkomu izdanju i s ilustracijama Josefa Lade iz češkoga izdanja romana (1930.), koje su se autorici bile posebno svidjele. Izdanje je priredila Jelena Vignjević, urednik je bio Zvonko Maštrović, a nakladnik Nova stvarnost iz Zagreba. Zvonko Maštrović potrudio se ishoditi dopuštenje od nasljednika Josefa Lade da upravo Ladine ilustracije iziđu u tom prvom izdanju omogućivši tako objavljivanje knjige o kojoj je morala maštati Ivana Brlić-Mažuranić dok ju je pisala: njezinim jezikom, bez uredničkih intervencija te šarenu i bogato ilustriranu. Na žalost, za života ona takvoga *Hlapića* nije dočekala.

⁸ Potpunije izvješće o konferenciji moguće je naći u prikazu Jasne Ažman: Međunarodna znanstvena konferencija *Od čudnovatog do čudesnog. 100 godina „Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića“* (*Libri & Liberi* 2/2013 (1): 153–157).

Godine 2013. izlazi prvo izdanje *Šegrta Hlapića* za dječje čitatelje priredeno prema kritičkomu izdanju

The first edition of *Šegrt Hlapić* for child readers based on the critical edition of the novel, published in 2013

HIDK je 2013. pokrenula i projekt *Hlapić u bijelom svijetu*, voditeljice Smiljane Narančić Kovač,⁹ u kojem su se željeli istražiti prijevodi i prenošenja u druge kulture toga središnjega hrvatskoga dječjega romana. Na toj temi se nastavilo raditi i sljedećih godina pa i u projektu BIBRICH.¹⁰ Napokon, 2019., u nakladi Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu izišla je iz tiska i monografija *Hlapić u bijelom svijetu* u kojoj se iznose rezultati istraživanja mnogih od 100 izdanja prijevoda *Šegrta Hlapića*. Knjiga je opremljena iscrpnim bibliografijama izdanja, prijevoda i radova o *Šegrtu Hlapiću*, a prema riječima urednice, Smiljane Narančić Kovač, obuhvaća radove usmjerene „na polazna i temeljna istraživanja različitih aspekata, trendova, praksi i samih prevoditeljskih postupaka“. HIDK je zahvalila Hlapiću na časnom stogodišnjem služenju hrvatskoj djeci pokretanjem istraživanja koja su iznjedrila vrijedne znanstvene knjige.

⁹ Projekt je pod nazivom *Hlapić – promicatelj hrvatske kulture* financijski poduprlo Ministarstvo kulture RH. Uspostavljena je mrežna stranica na kojoj se mogu vidjeti podatci o prijevodima *Šegrta Hlapića* na strane jezike (<<http://hlapic.org>>). Tajnica je projekta Silvija Hanžić Deda, koja također vodi brigu o mrežnoj stranici.

¹⁰ Uspostavni projekt Hrvatske zaklade za znanost Uspostavljanje međukulturnih poveznica kroz prijevode dječje književnosti: tekst, kontekst, strategije, HRZZ UIP-2014-09-9823, odvijao se na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu, 2015. – 2018. Voditeljica projekta bila je Smiljana Narančić Kovač.

Monografija *Hlapić u bijelom svijetu* (2019.) proizišla je iz istoimenoga projekta koji je HIDK pokrenula 2013. godine
 The monograph *Hlapić in the Wide World* (2019). Research for this book was commenced by a project under the same name, initiated by CARCL in 2013

Cjelogodišnja manifestacija okupila je niz događanja, njih 118 u Hrvatskoj i inozemstvu. Bile su tu dvije konferencije (spomenuta „Od čudnovatog do čudesnog“ i, istodobno, međunarodna studentska konferencija "Veliki dječji kniževnici/ice kao univezalni kapital" na dislociranom studiju Učiteljskoga fakulteta u Slavonskom Brodu), brojne predstave, izložbe, radionice, predstavljanja prijevoda romana, humanitarne akcije, kvizovi, a slučajno se poklopio i dovršetak igranoga filma Silvija Petranovića. U rujnu je Hrvatska pošta objavila obljetničku marku s likom šegrta Hlapića na kojoj je ilustracija Ivana Antolčića s ljevorukim Hlapićem.

Hrvatska pošta 4. rujna 2013. objavila je marku posvećenu stotoj obljetnici romana *Čudnovate zgrade šegrta Hlapića* s ilustracijom Ivana Antolčića. Uz marku prikazuju se i primjeri prigodnih žigova Hrvatske pošte

On 4 September 2013, Croatian Post published a stamp dedicated to the 100th anniversary of the novel *The Strange Adventures of Hlapić the Apprentice* with an illustration by Ivan Antolčić. The stamp is presented with commemorative Croatian Post postmarks

Kolekcionarski arčić s markama Hrvatske pošte na kojem se umjesto Bundaša pojavljuje mačka

A collector's stamp sheet by Croatian Post with a cat instead of Bundaš the dog

I tako je bio zatvoren puni krug: kritičko je izdanje romana Ivane Brlić-Mažuranić na neki način, slučajno ili ne, potaklo osnivanje Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti, onda se Udruga odužila tako što je organizirala jednogodišnju manifestaciju *Hlapić 2013.* i znanstvenu konferenciju „Od čudnovatog do čudesnog“, a *Šegrt Hlapić* se odužio Udruzi tako što joj je omogućio da se organizacijski osovi na noge i financijski „prodiše“.

Milenijska fotografija Šime Strikomana snimljena na Bundeku u Zagrebu u okviru manifestacije *Hlapić 2013.*, u projektu Stari obrti voditeljice Ljiljane Ivković
 A “millennium photo” by Šime Strikoman taken at Bundek Lake in Zagreb, as part of the celebration *Hlapić 2013.*, in one of its projects, “Old Crafts”, managed by Ljiljana Ivković

Iz narativnih razloga (da bismo pokazali kako je jedna stvar vukla drugu) malo smo se požurili naprijed do 2013. No, treba se vratiti unazad jer u međuvremenu još se štošta dogodilo. HIDK je, uz Filozofski i Učiteljski fakultet u Zagrebu te Knjižnice grada Zagreba – Hrvatski centar za dječju knjigu – Hrvatsku sekciju IBBY, godine 2011. bila suorganizator 100. godišnjice rođenja Grigora Viteza. U organizaciji znanstvenoga skupa tim povodom naročito su se kao predstavnice HIDK angažirale Diana Zalar (koja je dala i ime skupu, „Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza“), Dubravka Težak, Dubravka Zima i Marina Gabelica, kao tajnica konferencije, održane u Zagrebu, u prostorijama Knjižnica grada Zagreba na Starčevićevu trgu, 24. – 25. studenoga 2011.

Pasica s mrežne stranice skupa „Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza“ (<<http://www.ffzg.unizg.hr/vitez/>>) s ilustracijama Ordana Petlevskoga za Vitezovu knjigu *Igra se nastavlja iz 1967. godine*

The web page banner of the conference “The Great Healer – A Century of Grigor Vitez” (<<http://www.ffzg.unizg.hr/vitez/en/>>) with Ordan Petlevski’s illustrations for Vitez’s book of children’s poetry, *The Game Goes On* (1967)

Prvi nas je na razmišljanje o obilježavanju 100. godišnjice rođenja Grigora Viteza potaknuo Jovan Ljuštanović¹¹ kad smo jednom prilikom razgovarali na konferenciji *ECNSI 2010 Učiteljskoga fakulteta*¹². Jovana Ljuštanovića upoznao sam u Frankfurtu na konferenciji 2009. gdje smo imali referate u istoj sekciji. Iako smo Sanja i ja mislili da imamo krajnje uzbudljivo predavanje o muslimanima u hrvatskoj dječjoj književnosti, na našoj sekciji posve neočekivano jedva da se pojavilo nekoliko posjetitelja. Tu je izlaganje imao i profesor Ljuštanović koji je zaboravio *naočari* u Novom Sadu pa je njegovo izlaganje na engleskom pročitala njegova supruga. U kasnijim kontaktima i razgovorima s profesorom Ljuštanovićem ustanovio sam da je on uistinu vrlo dobronamjeran i čovjek širokih obzora i kulture. Tako smo u Udruzi s preliminarnim pregovorima i traženjem načina kako da organiziramo konferenciju krenuli samostalno, a onda smo „naletjeli“ na druge koji su imali istu ideju. Diana Zalar je svojim umijećem diplomatskoga pregovaranja majstorski pozicionirala HIDK u tom časnom suorganizacijskom društvu.

¹¹ Jovan Ljuštanović (1954. – 2019.), teoretičar i povjesničar dječje književnosti, dugogodišnji urednik novosadskoga časopisa *Detinjstvo*.

¹² Četvrta međunarodna konferencija o naprednim i sustavnim istraživanjima, Četvrti specijalizirani skup Rano učenje hrvatskoga/materinskoga/stranoga jezika (RUHMSJ-4): *Redefiniranje tradicije: dječja književnost, suvremena komunikacija, jezici i dijete*, Zagreb, 11. – 13. studenoga 2010.

Pažljiva publika na skupu „Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza“ u prostoriji Hrvatskoga centra za dječju knjigu Knjižnica grada Zagreba, 24. studenoga 2011.

An attentive audience at the conference “The Great Healer: A Century of Grigor Vitez” in the Croatian Centre for Children’s Books of Zagreb City Libraries, on 24 November 2011

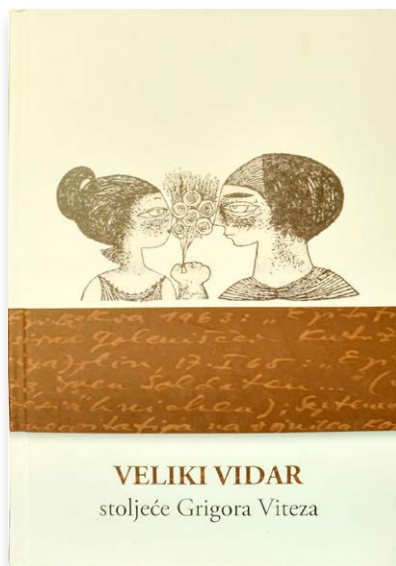

Još nekoliko sudionika konferencije „Veliki vidar“, uključujući Ranku Javor, predsjednicu Hrvatskoga centra za dječju knjigu i Hrvatske sekcije IBBY (The International Board on Books for Young People). S lijeva na desno:

More participants of “The Great Healer” conference, including Ranka Javor, President of the Croatian Centre for Children’s Books and the Croatian IBBY Section International (IBBY – The International Board on Books for Young People). From left to right:

Bernarda Katušić, Robert Bacalja, Dubravka Zima, Ranka Javor

Već u svibnju 2013. izašla je knjiga *Veliki vidar - stoljeće Grigora Viteza* s radovima sa skupa, koju su uredile Marina Protrka, Dubravka Zima i Diana Zalar. Marina Gabelica, tajnica uredništva, predano je grafički oblikovala i pripremila knjigu za tisak. Njezino je rješenje korica knjižice sažetaka i zbornika, s trakom po sredini, poslužilo i kao inspiracija za originalno rješenje korica časopisa *Libri & Liberi*.

Zbornik radova *Veliki vidar – stoljeće Grigora Viteza* (2013.)
The collection of papers *The Great Healer – A Century of Grigor Vitez* (2013)

Stara pasica (gore) i trenutačno aktualna pasica (dolje) s mrežne stranice HIDK
(<http://hidk.hr/>)

The old banner (top) and the present banner (below) of the CARCL website
(<http://hidk.hr/>)

Nikako ne smijemo prešutjeti kako su od samoga početka djelovanja HIDK važan čimbenik na promicanju i vidljivosti HIDK bile mrežne stranice Udruge koje je osmišljavala i vodila Marina Gabelica često se suočavajući s frustrirajućim preprekama, ali koje je na divno čudo uvijek uspijevala prevladati stalnim učenjem i nesebičnim zalaganjem. Koliko je meni poznato, najmanje je tri puta iznova dizala i dizajnirala stranicu.

Događaj važan za HIDK i za cjelokupnu hrvatsku istraživačku scenu dogodio se 2012. kada je pokrenut časopis *Libri & Liberi*. Već je na prvim susretima upravnoga odbora HIDK Smiljana Narančić Kovač naglasila kako bi pokretanje časopisa, koji bi se bavio istraživanjem dječje književnosti i dječje kulture, bilo neophodno ne samo za učinkovito funkcioniranje udruge već i za prosperitet cijeloga polja hrvatske dječje književnosti. Moram priznati da me od te ideje podilazila lagana ledena jeza jer si nikako nisam mogao predočiti jednu stvar: časopis *Umjetnost i dijete* prestao je izlaziti zbog pomanjkanja financijskih sredstava za njegovo objavljivanje, a mi bismo pokrenuli časopis koji bi od samoga starta krenuo bez ikakvih financijskih sredstava. No, s druge strane, trebalo je u tom vidjeti i dobru stranu, naime, ako financijskih sredstava nema onda se bez njih ne može ostati.

Međutim, u svojim sumnjama nisam uzeo u obzir borbeni duh Smiljane Narančić Kovač. Pažljivo je koncipirala i uz pomoć Antonije Balić Šimrak dizajnirala časopis, uspjela organizirati Uredništvo sastavljeno od najprestižnijih imena međunarodnih istraživača dječje književnosti. Ipak, danas kada čitam zapise iz toga vremena vidim koliko nas je mučio problem financija. Članarine nisu bile dovoljne, a nikakve financijske potpore niotkuda. Stoga smo se okrenuli privatnim poznanstvima. Ja sam, primjerice, susreo prijateljicu Rajku Makjanić koja vodi vrlo uspješno izdavačko poduzeće u Londonu Archaeopress i koja je vrlo rado pristala pokloniti nam 500 britanskih funta. Srećom, stvari su za HIDK krenule u financijski povoljnijem smjeru, pa nikada nismo trebali posegnuti za tim funtama. One su i dan danas na računu HIDK-a i, ako se nastave povoljna kretanja na svjetskim financijskim tržištima, dobri su izgledi da uskoro zaradimo i prvu funtu na kamatama. Tvrtka Epta d.o.o. nam je velikodušno darovala 7.000,00 kn, Monting inženjering d.o.o. dao je časopisu donaciju u iznosu od 2.000,00 kn, dok je donacija u iznosu od 770 kn (vrijednost 100 eura) stigla od privatnoga donatora iz SAD-a. Odabrali smo naziv *Libri & Liberi* (ili *Libri et Liberi*), kako je to u uvodniku prvoga broja napisala glavna urednica: „na latinskom jeziku kako bismo istaknuli ozbiljnost i znanstvenu orijentaciju, utječući se u tome, simbolično, autoritetu jezika koji je stoljećima bio uvjet i znak učenosti i mogućnosti razmjene spoznaja na širokom prostoru obrazovanoga svijeta“. Oko smišljanja imena časopisa dragocjene savjete dao nam je Bojan Marotti.

Nakon temeljitih priprema prvi je broj časopisa *Libri & Liberi* izišao 2012. (u tiskanom obliku i na mrežnoj stranici <<http://www.librietliberi.org/>>). Dojmovi su bili vrlo povoljni. Drugi broj koji mora ponoviti uspjeh prvoga i potvrditi da se ne radi o pukoj slučajnosti, bio je još uspješniji.¹³ No, u prvo vrijeme izlaženje časopisa nije proteklo bez poteškoća. Teško je bilo dobiti radove zadovoljavajuće kvalitete jer tko bi želio objavljivati u časopisu koji se tek pojavio i koji se tek mora izboriti za svoje mjesto? Tu je Smiljana Narančić Kovač odigrala epsku ulogu u poticanju i aktivnom radu na rukopisima sve dok nisu zadovoljili visoke standarde koje je zacrtala i postavila pred časopis.

¹³ Dapače radi se o do danas najuspješnijem broju koji je samo na Portalu hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa *Hrčak* skupio više od 35 000 posjeta.

Glavni naslovi u nakladi HIDK u njezinih prvih deset godina: zbornik o *Šegrtu Hlapiću*, osam godišta *Libri & liberi* i zbornik o *Pričama iz davnine*

The most important titles published by CARCL in its first ten years: the collection of papers on *Hlapić the Apprentice*, eight volumes of *Libri & Liberi*, and the collection of papers on *Tales of Long Ago*

Do danas je objavljeno 17 brojeva časopisa, uključujući i ovaj. Časopis je 2017. uvršten u najvišu kategoriju znanstvene izvrsnosti A1 te se referira u bazama Emerging Sources Citation Index (ESCI) – Web of Science Core Collection, ERIH PLUS, Scopus, MLA International Bibliography, MLA Directory of Periodicals, ULRICHSWEB, CEEOL, CEJSH, EBSCOhost, ROAD i Hrčak. U Italiji je *Libri & Liberi* uvršten u popis publikacija A kategorije. Brigu oko uvrštavanja časopisa u navedene baze predano je vodila Ivana Milković koja je od osnivanja časopisa bila Smiljanina desna ruka i vodila brojne poslove korespondencije i distribucije časopisa. Od 2014., točnije od petoga broja tj. prvoga broja trećega godišta, časopis je počeo dobivati i potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Danas članci, izvrsni znanstveni članci, pristižu sa svih strana i uredništvo može načiniti puno strožu selekciju. Kada smo objavili prvi broj, Udruga je na računu imala 11 tisuća kuna. Svi poslovi oko prvoga broja odrađeni su volonterski, plaćeni su jedino prijelom i tisak. Časopis ni danas ne isplaćuje honorare autorima, recenzentima, kao ni uredničke honorare.

Opet smo požurili naprijed, a toliko toga se još dogodilo u međuvremenu.

Dva mjeseca nakon konferencije o *Hlapiću* u Americi se održavala 40. godišnja konferencija njihove najvažnije udruge za istraživanje dječje književnosti Children's Literature Association (ChLA). Njihova je namjera da se svake godine upoznaju s drugom nacionalnom književnošću pa je dr. Marek Oziewicz iz Poljske, u to vrijeme predsjednik Međunarodnoga odbora ChLA, predložio da 2013. godine Hrvatska bude zemlja u fokusu. Dr. Oziewicz nas je godinu dana ranije, potaknut osnivanjem časopisa, pitao želimo li da nas predloži, budući da je uvjet za to da barem nekoliko hrvatskih istraživača prisustvuje na Konferenciji, a mi smo, vidjevši to kao priliku za predstavljanje

hrvatske dječje književnosti i njezina istraživanja, pristali. Poziv za sudjelovanje dobili su svi članovi HIDK, a zbog visokih troškova puta i boravka tek nam se petero odazvalo pozivu: Željka Flegar, Martina Jurić, Sanja Lovrić, Smiljana Narančić Kovač i ja, Berislav Majhut.

Logotip 40. godišnje konferencije ChLA na kojoj je u Sjedinjenim Američkim Državama predstavljena hrvatska dječja književnost i hrvatski znanstvenici, članovi HIDK
The logo of the 40th annual ChLA conference in Biloxi, which included a presentation of Croatian children's literature by Croatian researchers, members of CARCL

Naš domaćin na konferenciji u Biloxiju, dr. Marek Oziewicz, predsjednik Međunarodnoga odbora ChLA, Martina Jurić, Smiljana Narančić Kovač, Željka Flegar i Sanja Lovrić sa stolicem na kojem smo izložili naš časopis i nekoliko hrvatskih dječjih knjiga koje su poklonili hrvatski nakladnici. No, to nije i jedini stol pokraj kojega su se članovi našega maloga izaslanstva znali naći u Biloxiju, gradu kocke.

Marek Ozeiwicz, President of the International Committee of the ChLA, and our host at the Biloxi conference, accompanied by Martina Jurić, Smiljana Narančić Kovač, Željka Flegar and Sanja Lovrić at a table with a few copies of our journal and some Croatian children's books, presented by Croatian publishers. However, this was not the only kind of table for our small delegation in Biloxi, the town of gambling.

Konferencija pod naslovom „Play and Risk in Children’s And Young Adult Literature”, vrlo prigodno, odigravala se u jednom od hotela-kasina u malom gradu Biloxiju, Mississippi, od 13. do 15. lipnja 2013. Iako smo dali sve od sebe, organizirali smo video (uz veliku pomoć Marine Gabelice) koji se u *loopu* vrtio na ekranima pokraj dvorane u kojoj smo imali izlaganja, napravili smo mali štand s našim knjigama koje su poklonili hrvatski nakladnici, pripremili smo, po našem sudu, zanimljiva predavanja, ipak ne možemo reći da smo privukli previše pažnje na toj ogromnoj konferenciji. Mislim da je bilo dvadesetak posjetitelja u dvorani gdje smo izlagali. Što se mene tiče, shvatio sam gdje sam otprilike u svijetu, gdje želim ostvariti nešto i gdje je meni važno da nešto ostvarim. Jednom sam to već u životu naučio, ali sam izgleda zaboravio i trebalo me je opet podsjetiti.

Članovi izaslanstva uz drugu vrstu stola, na putu do konferencijske dvorane
Members of the Croatian delegation at another kind of table, on the way to the conference hall

Potreba za osnaživanjem humanistike na Učiteljskom fakultetu u Zagrebu natjerala nas je da počnemo sve glasnije razmišljati o otvaranju novoga interdisciplinarnoga znanstvenoga polja po uzoru na ono što se na engleskom jeziku naziva *childhood studies*: znači pristup djetinjstvu koji ne bi bio iz specijalističkih kutova pojedinih znanosti, nego bi se dijete pokušalo shvatiti kao cjelovito biće i iz različitih perspektiva i znanstvenih disciplina. Pri takvom pristupu, mi koji se bavimo istraživanjem dječje književnosti osjećali smo određenu prednost jer književnost je upravo to stvaranje opće cjelovite predodžbe djeteta u predodžbi pune umjetničke vizije svijeta, a ne djetetova izoliranoga psihološkoga, sociološkoga, pedagoškoga, kineziološkoga presjeka. Stoga je HIDK predložio Upravi zagrebačkoga Učiteljskoga fakulteta da pri organizaciji iduće godišnje konferencije prihvati HIDK kao suorganizatora i predlagatelja teme čime smo željeli uvesti *childhood studies* u hrvatski akademski obzor.

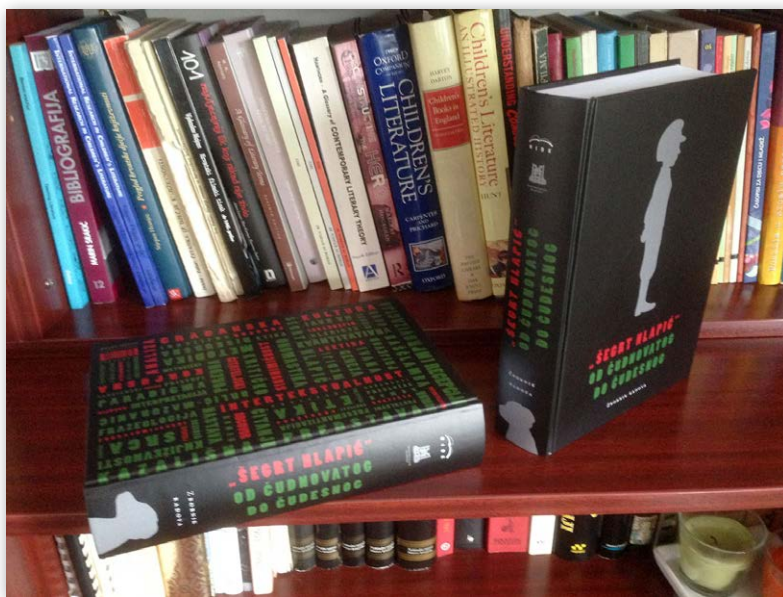
Simpozij „Dječji jezik i kultura“ koji je HIDK organizirala s Učiteljskim fakultetom u okviru veće konferencije „Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja“ održan u Opatiji od 13. do 15. travnja 2015. Šetnja uz more završila je u Voloskom. S lijeva na desno:

The symposium “Child Language and Culture” organised by CARCL in collaboration with the Faculty of Teacher Education, University of Zagreb, as part of the conference “Researching Paradigms of Childhood and Education” held in Opatija from 13 to 15 April 2015. A walk by the sea ended in Volosko. From left to right:

Janelle Mathis, Jovan Ljuštanović, Tijana Tropin, Mary Jane Kehily, Berislav Majhut

Konferencija zagrebačkoga Učiteljskoga fakulteta i ECNSI nazvana je „Istraživanja paradigmi djetinjstva, odgoja i obrazovanja“, a zanimljivo i inspirativno pozvano predavanje pod naslovom „Children’s Cultural Worlds in Changing Times: Revisiting the Lore and Language of Childhood“ održala je profesorica Mary Jane Kehily, s Otvorenoga sveučilišta iz Ujedinjenoga Kraljevstva. Unutar konferencije bili su organizirani relativno zasebni simpoziji od kojih je jedan bio humanistički: „Dječji jezik i kultura“. Na 5. godišnjoj skupštini HIDK, održanoj nakon Konferencije, zaključili smo da smo samo djelomično uspjeli u svojem naumu osnaživanja humanistike na Učiteljskom fakultetu jer tema novoga znanstvenoga polja „istraživanje djeteta i djetinjstva“ nije odjeknula izvan našega simpozija, a članovi Fakultetskoga vijeća nisu pokazali razumijevanje za tu inicijativu.

Zbornik s Konferencije „Šegrt Hlapić“: *Od čudnovatog do čudesnog* objavljen je 2015. u suizdavaštvu s Maticom hrvatskom – Ogranak Slavonski Brod. Prvi je to znanstveni skup, a onda i zbornik, posvećen jednom jedinom djelu hrvatske dječje književnosti. Još sada su mi pred očima tablice Sanje Lovrić u koje su bili uneseni članci i recenzenti i sve one boje kojima su se obilježavale različite faze dovršenosti rukopisa, ocjene recenzenata, vremenski rokovi i tko zna koji još parametri. Boje su postajale sve složenije: pariško šljivino plava, zagasito sumporno žuta... Ipak nakon dvije godine rada i beskrajne potrage za recenzentima Zbornik je napokon objavljen. Iako je knjižicom sažetaka konferencije o *Hlapiću* HIDK zapravo stupio među nakladnike i stavio svoj prvi ISBN broj na jednu knjigu, ipak je Zbornik prva prava monografija i svatko tko pogleda njegovih 800 stranica priznat će da je to tako. Svjesni smo da neke druge konferencije donose puno tanje zbornike s pažljivo probranim tekstovima, ali mi još nismo bili u takvoj poziciji solidno uspostavljenoga istraživačkoga područja u kojem se teži novim profilacijama. Mi smo u poziciji tek uspostavljanja polja i zato potreba za uključenjem što više radova koji su ipak prošli strogu selekciju i dvostruku slijepu (domaću i inozemnu) recenziju, a osim toga, na taj smo način osigurali i pregled različitih pristupa jednomu dječjemu romanu i cijeli raspon tema na koje je roman istraživače potaknuo svojom slojevitošću, trajnošću i književnom vrijednošću.

Zbornik radova s konferencije *Od čudnovatog do čudesnog* prva je znanstvena monografija koju je objavila HIDK, sa sunakladnikom, Ogrankom Matice hrvatske – Slavonski Brod (2015.)

The collection of papers from the international conference “From the Strange to the Wondrous”, the first monograph published by CARCL. This book was published in collaboration with the Branch of Matrix Croatia – Slavonski Brod (2015)

Zagrebačka promocija Zbornika održala se na sam Hlapićev rođendan, 13. listopada 2015., u Knjižnici Bogdana Ogrizovića. Knjigu su predstavili Vinko Brešić, Dubravka Težak, recenzentica, te Smiljana Narančić Kovač i Sanja Lovrić Kralj, obje, uz mene, urednice Zbornika. Zbornik je imao i svoju slavonskobrodsku promociju 17. studenoga 2015.

Zbornik radova o *Šegrtu Hlapiću* predstavljen je u Slavanskom Brodu 17. studenoga 2015. u prostorima Gradske knjižnice. S lijeva na desno:

A book presentation of the collection of papers on *Hlapić the Apprentice* in Slavonski Brod, in the City Library, 17 November 2015. From left to right:

Berislav Majhut, Maja Nakić, Željka Flegar, Jasna Ažman, Irena Krumes Šimunović, Ivan Medved, Smiljana Narančić Kovač, Sanja Lovrić Kralj, Marijana Hameršak

Google se također pridružio proslavi *Hlapićeve* obljetnice povodom 140. rođendana Ivane Brlić-Mažuranić prigodnim logotipom koji je objavljen 18. travnja 2014.

Google also joined the celebration of *Hlapić* on the occasion of the 140th anniversary of the birth of Ivana Brlić-Mažuranić by means of a special logo published on 18 April 2014

Već smo 2014. počeli razmišljati o stogodišnjici *Priča iz davnine* i prilikom godišnje skupštine u Čakovcu dogovorili smo da glavni organizatori međunarodne konferencije budu Andrijana Kos-Lajtman i Tihomir Engler, a vrijedna tajnica bila je Nada Kujundžić. Kao suorganizatore konferencije pozvali smo Hrvatsku akademiju znanosti i umjetnosti te Maticu hrvatsku, a oni su nam ustupili i svoje prostore za održavanje

skupa. Andrijana Kos-Lajtman dala mu je ime „Stoljeće Priča iz davnine“. Vizualni identitet konferencije osmislio je Ivan Antunović. Svečano otvorenje konferencije bilo je u svečanoj Preporodnoj dvorani HAZU-a, a plenarna izlaganja održale su Jennifer Miscec i Dubravka Zima.¹⁴ Na konferenciji, održanoj u Zagrebu od 12. do 15. listopada 2016., sudjelovalo je 139 izlagača. Mrežna stranica skupa još je uvijek dostupna (<<http://conference-pid-2016.hidk.hr/>>).

Pozvana izlagačica Dubravka Zima s Andrijanom Kos-Lajtman na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Stoljeće Priča iz davnine“, Zagreb, 12. listopada 2016.
The keynote speaker Dubravka Zima with Andrijana Kos-Lajtman at the International Conference “A Century of *Tales of Long Ago*” in Zagreb, on 12 October 2016

¹⁴ Dr. sc. Jennifer Miscec: „Croatian Children’s Culture Abroad: *Croatian Tales of Long Ago* in an American College Classroom“. Dr. sc. Dubravka Zima: „*Priče iz davnine* i hrvatska moderna: o mitskom secesionizmu, folklornim šarama, neoromantizmu i antimodernizmu“.

Plakat Međunarodne znanstvene konferencije „Stoljeće *Priča iz davnine*“, Zagreb, 2016.,
dizajn Ivana Antunovića

The poster for the International Conference “A Century of *Tales of Long Ago*”, Zagreb, 2016,
designed by Ivan Antunović

Pozvano izlaganje Jennifer Miskec na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji „Stoljeće
Priča iz davnine“, Zagreb, 12. listopada 2016.

Jennifer Miskec delivers her keynote at the International Conference “A Century of *Tales of Long Ago*” in Zagreb, on 12 October 2016

Politika HIDK-a uvijek je bila da Udruga mora biti predstavnica istraživača iz svih dijelova Hrvatske. Godišnje skupštine Udruge tako smo održali u Slavonskom Brodu, Rijeci, Čakovcu, a 2017. red je došao i na Zadar. Gostoljubivim domaćinima 7. godišnje skupštine HIDK predložili smo da se 14. konferencija *The Child and the Book – CBC 2019.* održi u Zadru. Tu je konferenciju našoj Udruzi povjerila skupina europskih istraživača dječje književnosti koji brinu o njezinu održavanju, uvijek u različitim, uglavnom europskim, zemljama. Tema, „Beyond the Canon of (Children’s) Literature“ tj. „S onu stranu kanona dječje književnosti“, došla je od Smiljane Narančić Kovač. Robert Bacalja odmah se složio i predložio da HIDK kao suorganizator sudjeluje i u jednoj manjoj, ranijoj, znanstvenoj konferenciji o dječjem pjesništvu u okviru proslave posvećene Jurju Barakoviću.

Znanstveni skup „Barakovićevi dani“: „Djetinjstvo poezije i poezija djetinjstva“ održao se u Zadru 25. listopada 2018. u organizaciji Društva hrvatskih književnika – Ogranka u Zadru, Hrvatske udruge istraživača dječje književnosti, Sveučilišta u Zadru, Odjela za izobrazbu učitelja i odgojitelja, Odjela za nastavničke studije u Gospiću te Gimnazije Jurja Barakovića.

Nakon više nacionalno usmjerenih obljetničkih konferencija HIDK, *The Child and the Book* bila je međunarodna konferencija u čvrsto zadanom formatu pa je za nas njezino održavanje bilo veliki izazov. U više pripremnih sastanaka i u Zadru i u Gospiću (na pola puta između Zagreba i Zadra, gdje su nas dočekivali uvijek gostoljubivi domaćini Odjela za nastavničke studije u Gospiću Sveučilišta u Zadru, i njihova pročelnica Sanja Vrcić-Mataija), uglavili smo što ima napraviti koji dio Organizacijskoga odbora: Smiljana Narančić Kovač, Robert Bacalja, Ana Batinić, Katarina Ivon, Sanja Lovrić Kralj, Sanja Vrcić-Mataija i Berislav Majhut. Tajnica konferencije bila je Anja Matešić, dorasla svakoj, pa i najsloženijoj zadaći i uvijek spremna riješiti svaki neočekivani problem. Vizualni identitet konferenciji je, na osnovu ilustracije Dubravke Kolanović, napravio Ivan Antunović.

Dio sudionika Sedme godišnje skupštine HIDK 12. svibnja 2017. u Zadru U drugom je redu Anja Matešić, koja se tada javila za tajnicu Međunarodne znanstvene konferencije CBC 2019 i potom uspješno i strpljivo, sa smješkom, obavila sve složene zadaće, uključujući i slanje tisuća poruka sudionicima Konferencije. S lijeva na desno:

Some participants of the 7th annual CARCL assembly in Zadar, on 12 May 2017. Anja Matešić, in the second row, volunteered as the administrative secretary of the CBC 2019 and then successfully and patiently accomplished, always with a smile, all the complex tasks, including thousands of mail messages sent to the participants. From left to right:

Željka Gosarić, Katarina Kralj, Tea Dvorščak, Anja Matešić, Sanja Vrcić-Mataija, Katarina Ivon, Kristina Riman, Robert Bacalja, Corinna Jerkin, Maja Verdonik

Polaganje vijenca pred bistom Juraja Barakovića u Zadru 25. listopada 2018. godine.

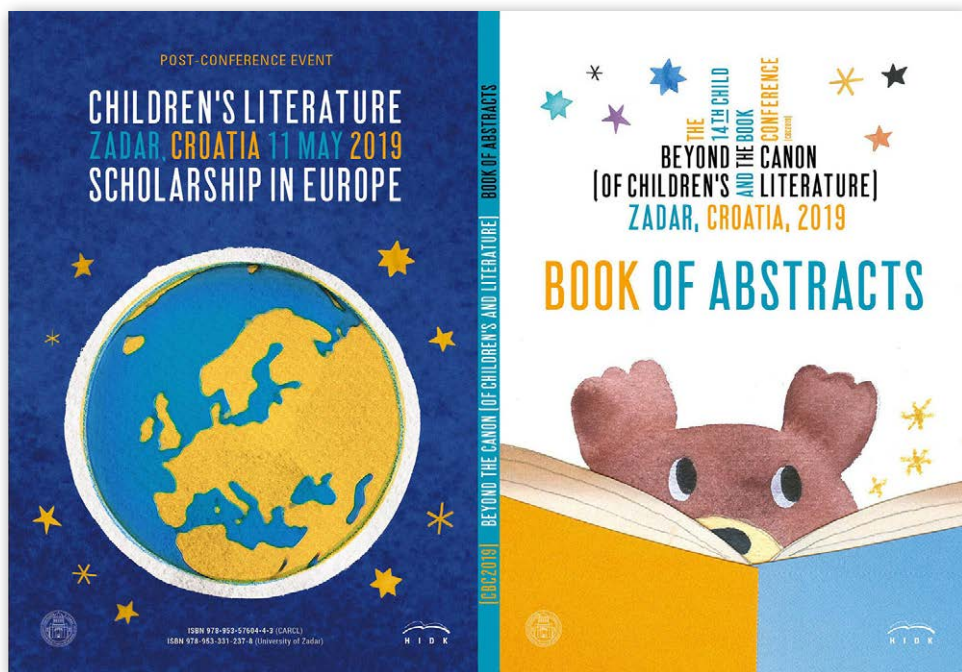
S lijeva na desno:

Laying a wreath at the bust of Juraj Baraković in Zadar on 25 October 2018.

From left to right:

Hrvojka Mihanović Salopek, Ivica Matešić Jeremija, Robert Bacalja.

Korice *Knjižice sažetaka* s hrvatskoga izdanja međunarodne konferencije *The Child and the Book* na temu „Beyond the Canon (of Children’s Literature)”, koja se s poslijekonferencijskim skupom održala u Zadru, od 8. – 11. svibnja 2019. The covers of the *Book of Abstracts* from the Croatian edition of *The Child and the Book* Conference entitled “Beyond the Canon (of Children’s Literature)”, which, together with the Post-Conference Event, took place in Zadar from 8 to 11 May 2019

Konferencija je otvorena 8. svibnja 2019. predavanjem Marine Baline „A Runaway Canon: Children’s Classics, Cultural Politics, and (Re)Writing National Identity in the Former Soviet Bloc“. Drugo je pozvano predavanje održala Bettina Kümmerling-Meibauer ujutro 9. svibnja, na temu „Falling Out of the Canon: The Forgotten History of German Avant-Garde Literature for Children“. Skup se nastavio toga dana i potom 10. svibnja u šest usporednih sesija koje su se održavale u uistinu reprezentativnim prostorima poput Rektorove palače i Muzeja stakla te u drugim vrlo lijepim dvoranama Sveučilišta u Zadru. Na konferenciji je bilo više od 200 sudionika, a došli su iz ukupno trideset različitih zemalja širom svijeta. Još je uvijek dostupna mrežna stranica toga skupa (<<http://cbc2019.hidk.hr/>>).

Pozvana izlagačica Marina Balina na skupu The Child and the Book, na Sveučilištu u Zadru, 8. svibnja 2019.

The first keynote speaker, Marina Balina, at The Child and the Book Conference, at the University of Zadar, 8 May 2019

U Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru, prije početka drugoga dana skupa CBC2019, 9. svibnja 2019.

In the Ceremonial Hall of the University of Zadar, waiting for the second day of CBC2019 to begin, on 9 May 2019

U stanci konferencije u Zadru. S lijeva na desno: Robert Bacalja, supredsjednik organizacijskoga odbora, Dubravka Kolanović, autorica ilustracija za vizualni identitet skupa CBC2019 i Katarina Ivon, nova dopredsjednica HIDK.
 During one of the breaks of the Zadar conference. From left to right: Robert Bacalja, co-convenor of CBC2019, Dubravka Kolanović, the creator of the illustrations for the visual identity of the conference, and Katarina Ivon, current Vice President of CARCL.

Vrijedne studentice i studenti iz Zadra koji su nam pomogli tijekom skupa CBC2019 u jedinstvenoj zgradi Sveučilišta u Zadru. Predvode ih tri mlade članice HIDK, volonterke iz Zagreba koje su organizirale i nadgledale studentske aktivnosti. U prvom redu, s lijeva na desno:

Students from Zadar who provided precious help during CBC2019 in the unique building of the University of Zadar. In the first row, three young members of HIDK from Zagreb, volunteers who participated in the organisation in many ways and organised and supervised the students' activities. From left to right:

Ana Stanišić, Tea Dvorščak, Helena Horžić

Druženje je završilo poslijekonferencijskim skupom 11. svibnja, jutarnjim okruglim stolom s vrlo važnom temom „Children’s Literature Scholarship in Europe“, a koji je moderirala Bettina Kümmerling-Meibauer te poslije kojega je uslijedio izlet na Kornate. U pripremi i provedbi Konferencije i u rješavanju organizacijskih problema posebno se istaknuo zadarski dio Organizacijskoga odbora, Robert Bacalja, Katarina Ivon i tajnica Anja Matešić.

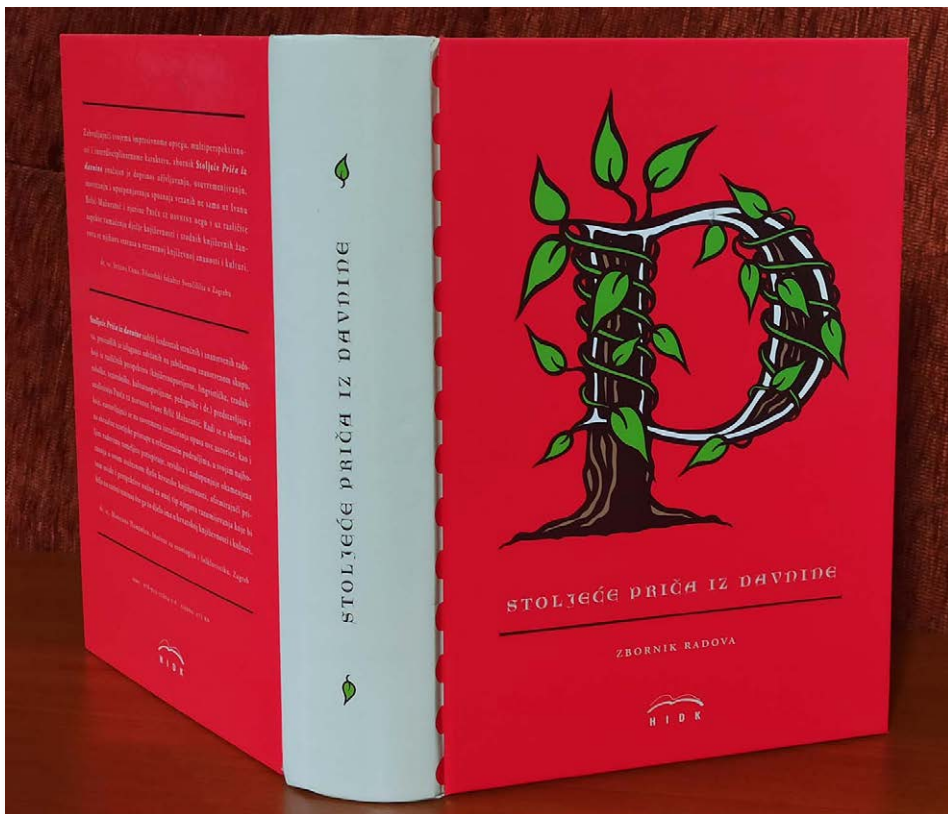

Govornici na okruglom stolu tijekom Poslijekonferencijskoga skupa u Zadru, 11. svibnja 2019., skup je koordinirala Bettina Kümmerling-Meibauer. Katarzyna Marciniak sudjelovala je videovezom (u okviru). S lijeva na desno:

The speakers at the roundtable during the Post-Conference Event in Zadar, on 11 May 2019, facilitated by Bettina Kümmerling-Meibauer. Katarzyna Marciniak participated by means of a video link (in the box). From left to right:

Penni Cotton, Helma van Lierop, Vanessa Joosen, Marina Balina, Marnie Campagnaro, Smiljana Narančić Kovač

Godine 2018. otisnut je Zbornik *Stoljeće "Priča iz davnine"*, a uredile su ga Andrijana Kos-Lajtman, Sanja Lovrić Kralj i Nada Kujundžić. Za razliku od državne pomoći koju smo dobili za organizaciju konferencije i tisak zbornika o *Šegrtu Hlapiću*, za Zbornik *Stoljeće „Priča iz davnine“* morali smo se osloniti na vlastita sredstva. Potpora Ministarstva znanosti bila je minimalna, a izostala je u potpunosti i potpora suorganizatora. Ipak, iako s određenim zakašnjenjem, Zbornik je izašao u lijepom i impozantnom ruhu koje je osmislio Ivan Antunović i na više od 900 stranica. Grafički prijelom Zbornika kao i svih izdanja HIDK (knjižica sažetaka s konferencija, zbornika i časopisa *Libri & Liberi*) načinila je Nataša Vuković, uvijek maksimalno požrtvovno nastojeći oko preglednoga i rahloga sloga.

Zbornik radova s konferencije „Priča iz davnine“ (2018.) u nakladi HIDK
The collection of papers from the international conference *A Century of “Tales of Long Ago”*
(2018) published by CARCL

Na devetoj skupštini HIDK u svibnju 2019. godine, izabrano je novo vodstvo: predsjednica je postala Sanja Lovrić Kralj, dopredsjednica Katarina Ivon, a tajnica Tea Dvorščak (detaljnije vidjeti u izvješću o devetoj skupštini HIDK u *Libri & Liberi* 8/2019 (1): 227–228), pred kojima su se nenadano našli sasvim neočekivani izazovi. Izbijanjem pandemije koronavirusa u ožujku 2020. određeni planovi HIDK morali su se otkazati, a sama djelatnost Udruge preseliti u virtualni svijet. Reorganizacija je otvorila neke nove vidike i mogućnosti, u planu su mnogi novi projekti pa vjerujem da nas poteškoće neće omesti u njihovu ostvarenju.

I sada, nakon ponovnoga proživljavanja ovih deset godina, srce je puno jer sve smo to ostvarili samo snagom nas, članova HIDK. Bez novaca ili s malo novca i s puno, besplatnoga, dobrovoljnoga rada motiviranoga veseljem zbog zajedničkoga uspjeha.

10. godišnja skupština HIDK održana je putem internetske videoveze 21. svibnja 2020.¹⁵ Na snimci predočnika vidi se dio članova koji su se uključili u rad. S lijeva na desno:

The 10th annual assembly of CARCL took place online, on 21 May 2020. The screenshot shows some of the members who joined the meeting. From left to right:

u gornjem redu / in the top row: Tea Dvorščak, tajnica / administrative secretary, Sanja Lovrić Kralj, predsjednica / President, Irena Krumes, Ivana Odža, Katarina Ivon, dopredsjednica / Vice-President;

u drugom redu / in the second row: Smiljana Narančić Kovač, Ivana Milković, Berislav Majhut, Ana Stanišić, Tihomir Engler;

u trećem redu / in the third row: Ana Batinić, Silvija Hanžić Deda, Kristina Riman, Sanja Vrcić-Mataija, Andrijana Kos-Lajtman;

u donjem redu / in the bottom row: Dubravka Težak, Corinna Jerkin, Estela Banov

¹⁵ Vrijeme i mjesto održavanja dosadašnjih skupština HIDK: Osnivačka skupština, 7. svibnja 2010., Petrinja, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek u Petrinji; Prva redovita godišnja skupština, 20. svibnja 2011., Zagreb, Učilišno-znanstveni kampus Borongaj, Hrvatski studiji; Druga redovita godišnja skupština, 20. svibnja 2012., Rijeka, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci; Treća redovita godišnja skupština, 18. travnja 2013., Slavonski Brod, Glazbena škola Slavonski Brod; Četvrta redovita godišnja skupština, 16. svibnja 2014., Zagreb, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Peta redovita godišnja skupština, 15. svibnja 2015., Čakovec, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek u Čakovcu; Šesta redovita godišnja skupština, 13. svibnja 2016., Zagreb, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Sedma redovita godišnja skupština, 12. svibnja 2017., Zadar, Sveučilište u Zadru; Osmu redovita godišnja skupština, 12. svibnja 2018., Zagreb, Hrvatski školski muzej; Deveta redovita godišnja skupština, 18. svibnja 2019., Zagreb, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Deseta redovita godišnja skupština, 21. svibnja 2020. virtualni sastanak video poveznicom. Održana je i jedna izvanredna elektronička skupština HIDK, 30 rujna 2015., na kojoj su prihvaćene promjene Statuta HIDK potrebne zbog promjene pravne regulative na državnoj razini.